

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่

1.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ได้แก่ อำเภอหนองกุงศรี อำเภอท่าคันโท อำเภอห้วยเม็ก อำเภอขามเฒ่า และกิ่งอำเภอน้ำองชัย

จำนวน

ทั้งสิ้น 36,903 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ได้แก่ อำเภอหนองกุงศรี อำเภอท่าคันโท อำเภอห้วยเม็ก อำเภอขามเฒ่า และกิ่งอำเภอน้ำองชัย

จำนวนทั้งสิ้น 1,776 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2

จำนวน 381 คน

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2

จำนวนทั้งสิ้น 160 คน

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มตำบลจาก 5 อำเภอ ในเขตพื้นที่การศึกษาภาพสิริเขต 2 ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากได้กลุ่มตัวอย่างตำบล ดังนี้

1.1 อำเภอหนองกุ้งศรี	ได้แก่ ตำบลดงมูล	ตำบลลำหนองแสน
1.2 อำเภอท่าคันโท	ได้แก่ ตำบลยางอุ้ม	ตำบลนาตาล
1.3 อำเภอห้วยเม็ก	ได้แก่ ตำบลห้วยเม็ก	ตำบลคำใหญ่
1.4 อำเภอขามเฒ่า	ได้แก่ ตำบลคลองขาม	ตำบลหัวนาคำ
1.5 กิ่งอำเภอฆ้องชัย	ได้แก่ ตำบลกุคฆ้องชัย	ตำบลโคกสะอาด

2. สุ่มสถานศึกษา 2 แห่งจากแต่ละตำบลเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มสถานศึกษาขนาดเล็ก 1 แห่ง และสุ่มสถานศึกษาขนาดใหญ่ 1 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

3. สุ่มกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน จากแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 39)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

P แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม (.01)

e แทน สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (.05)

z แทน ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (2.58)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ตำบล	ชื่อ โรงเรียน	ขนาด	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
				กรรมการสถานศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน	กรรมการสถานศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
หนองกุ้งศรี	ดงมูล	โรงเรียนภูอั้งวิทยาคาร	ใหญ่	15	314	10	19
		โรงเรียนสำราญประภาศรี	เล็ก	9	281	6	17
	ลำหนองแสน	โรงเรียนชุมชนสามัคคีราษฎร์บำรุง	ใหญ่	15	543	10	34
		โรงเรียนหนองหอไตรราษฎร์บำรุง	เล็ก	9	170	6	10
ท่าคันโท	ยางอู้ม	โรงเรียนยางอู้มวิทยาคาร	ใหญ่	15	457	10	29
		โรงเรียนคำบอนวิทยาสรรพ์	เล็ก	9	96	6	6
	นาตาล	โรงเรียนบ้านหนองแซง	ใหญ่	15	570	10	36
		โรงเรียนนาตาลวิทยาคม	เล็ก	9	292	6	19
ห้วยเม็ก	ห้วยเม็ก	โรงเรียนห้วยเม็กราษฎร์นุกูล	ใหญ่	15	349	10	21
		โรงเรียนหน่อคำประชานุเคราะห์	เล็ก	9	123	6	7
	คำใหญ่	โรงเรียนคำใหญ่วิทยา	ใหญ่	15	399	10	24
		โรงเรียนชุมชนสะอาดผดุงศิลป์	เล็ก	9	279	6	17
ยางตลาด	คลองขาม	โรงเรียนบ้านสาววิทยาสรรพ์	ใหญ่	15	435	10	26
		โรงเรียนบ้านดงอัครกะ	เล็ก	9	109	6	7
	ห้วยนาคำ	โรงเรียนห้วยนาคำจรรยาศิลป์	ใหญ่	15	560	10	34
		โรงเรียน โคกค้ายโคกใหญ่วิทยา	เล็ก	9	257	6	16
เมืองชัย	กุดเมืองชัย	โรงเรียนเหล่ากลางร่วมวงศ์วิทยา	ใหญ่	15	414	10	25
		โรงเรียนกุดเมืองชัยวิทยา	เล็ก	9	132	6	8
	โคกสะอาด	โรงเรียนบัวสะอาดส่งเสริม	ใหญ่	15	325	10	20
		โรงเรียนโนนชัยประชาสรรค์	เล็ก	9	101	6	6
รวม				240	6,278	160	381

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วน
ประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการ
สำรวจการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
แบบสอบถามดังกล่าวประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชน เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
ประชาชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของ
ประชาชน เพื่อดูรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชน แล้วสรุปว่า
ประกอบด้วยเนื้อหาใดบ้าง

2. ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากงานวิจัยของสัมพันธ์ อุปลา (2541 : 163
- 177)

3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย
4. การปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1 ด้านบริหารวิชาการ

3.2 ด้านบริหารงบประมาณ

3.3 ด้านบริหารงานบุคคล

3.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

4. ประมวลความรู้จากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้
ครอบคลุมขอบข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนให้มากที่สุด

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงตามเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. นายกุลธวัช จันทร์ประพัทธ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2. นายสมพงษ์ สุวรรณโคตร วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) พัฒนาการอำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตรวจสอบด้านการใช้ภาษา (Wording)

3. นางสาวนาตยา บุญเรือง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ให้คำแนะนำ

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองเก็บข้อมูล (Try - Out) กับประชาชนในอำเภอยางตลาด จำนวน 60 คน จำแนกเป็น กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน และผู้ปกครองนักเรียนอีก 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)

9. ปรับปรุงแบบสอบถามครั้งสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
การเก็บรวบรวมข้อมูล MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเข้าร่วมมือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้สอดซองเปล่าติดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงตัวผู้วิจัยเอง โดยกำหนดระยะเวลา

เวลาในการส่งคืนแบบสอบถามภายใน 14 วัน

3. เมื่อครบ 14 วันตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังไม่ส่งคืนแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะทำการทวงถามโดยใช้ไปรษณีย์บัตร โดยให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายใน 7 วัน

4. และหากผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยจะทำการทวงถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทุกฉบับ ตรวจสอบรหัสและให้คะแนนโดยยึดหลักดังนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5
มาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4
ปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3
น้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1

2. กรอกรหัสและคะแนนลงในแบบฟอร์มรหัส (Coding Form) เพื่อสะดวกในการป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดสถานศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมและความคาดหวังในการจัดการศึกษาของประชาชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษาลำดับความสำคัญของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปและโดยรวม โดยอาศัยเกณฑ์เฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

- 2.1 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 ถึง 5.00 จัดอยู่ใน ระดับมากที่สุด
- 2.2 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 จัดอยู่ใน ระดับมาก
- 2.3 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ถึง 3.50 จัดอยู่ใน ระดับปานกลาง
- 2.4 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 ถึง 2.50 จัดอยู่ใน ระดับน้อย
- 2.5 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ถึง 1.50 จัดอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมและความคาดหวังในการจัดการศึกษาของประชาชน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาและเพศ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) จำแนกตามอายุ วุฒิกการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สภาพเศรษฐกิจของชุมชน และสภาพแวดล้อมของชุมชน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance : F-test) (ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม) และหากพบข้อแตกต่างก็จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

6. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test) (ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม)
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) (ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม) และหากพบข้อแตกต่างก็จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)